

AZT SE MONDTA: FAPAPUCS

Volt-nincs tanácselnök Hercegszántón

— A tanácsházat keresi? Ott van, az a saroképület. De ha az elnökhöz jött, hiába fáradt. Itthagytott bennünket. A fiatalok úgy mondják, hogy lelécelt. Talán elege lett a magas hivatalból.

— Beszélj össze velünk, Szipán. Lehet, hogy szoknya van a dologban.

— Ugyan-ugyan. Ha nem jó a házasság, elválnak az ember. Azért még nem költözik az ország másik végére, és nem hagyja ott az állását. Az ünnepekben nálunk voltak a sógorok. Azt mondták, miért búsulok? Ha az ő elnökük menne, rózsát hintene a lábára és muzsikával kísérné ki a faluból.

— Hát ha én lennék a tanácselnök, háromszor is meggondolnám, hogy otthagytam a hivatalt. Na, meg a fizetést.

— Azért lehetett ott más is. A népek valami leltárhányt rebesgetnek.

— Esetekbe ne jusson ilyen ostobaság. Igaz, hogy nem idevaló, de szó ami szó, nagyon derék fiatal ember. Mindenkivel udvarias, barátságos. Nem tudta megelőzni a közönséget, még ha húsz méterről emelked is meg a kalapod.

— Igazad van, Lyubica. Rendes és tisztakézű ember a mi elnökünk. És azért nem mondanám jöttmentnek sem, hiszen jó tíz évig itt dolgozott a községben. Először a tsz-ben volt szállítás-igazgató, aztán meg a tanácsnál a házilag készült. Azért is javasolták őt a tisztségre, mert népszerű volt a faluban és mindenki szorgalmas, becsületes embernek ismerte.

— Azt hiszem, nincs, aki nem sajnálja. Kár volt neki ilyen gyorsan elmenni. Bár azt is hallottam, nagyon beleunt, hogy tologassák ide-oda, mint egy sakkbábút.

Mire felocsúdok, vagy tizen veszek körül. Folyik a vita, a találgatás. A jelenlétemről már rég megfeledkeztek. Ezredszert teszik fel a kérdést a hercegszántóiak: — Miért ment el az elnök, és miért úgy, hogy azt se mondta: fapapucs?

A művelődési házban éppen rendkívüli tanácsülésre készülnek. — Nincs semmi kifogásunk ellene, hogy részt vegyen az ülésen — mondja Mitoš Andráš vb-titkár. (Nem is lehet. A törvény szerint a tanácsülések nyilvánosak.) De azért érzem, hogy nem örülnek a látogatásomnak. Legalábbis nem úgy, mint máskor — ha régi ismerősként — valami riport végett Hercegszántóra jövök.

Az egyetlen napirendi pont Jakab István tanácselnök kérelmének megtárgyalása, aki december 23-án felmondó levelet küldött a megyei tanácsnak. Családi életének megromlására hivatkozva kérte, hogy munkaviszonyát december 31-ével bontsák fel, és eddigi munkájára való tekintettel „munkaviszonya megszűnt” bejegyzéssel adják ki a munkakönyvét. Dr. Hamitz Tibor, a megyei tanács képviselője jelenti a tanácsülésnek, hogy a rögtöni vizsgálat megállapította: az elnök mind a leltár, mind az egyéb ügyeket teljes rendben hagyta. Ezek után az ülés egyhangúlag elfogadja Jakab István felmondását. Kérdés nincs, mindössze egy idősebb tanácstag jegyzi meg:

— Nem brigádvezetői állást töltött

be, nem így kellett volna elkészítenie a lakosságtól.

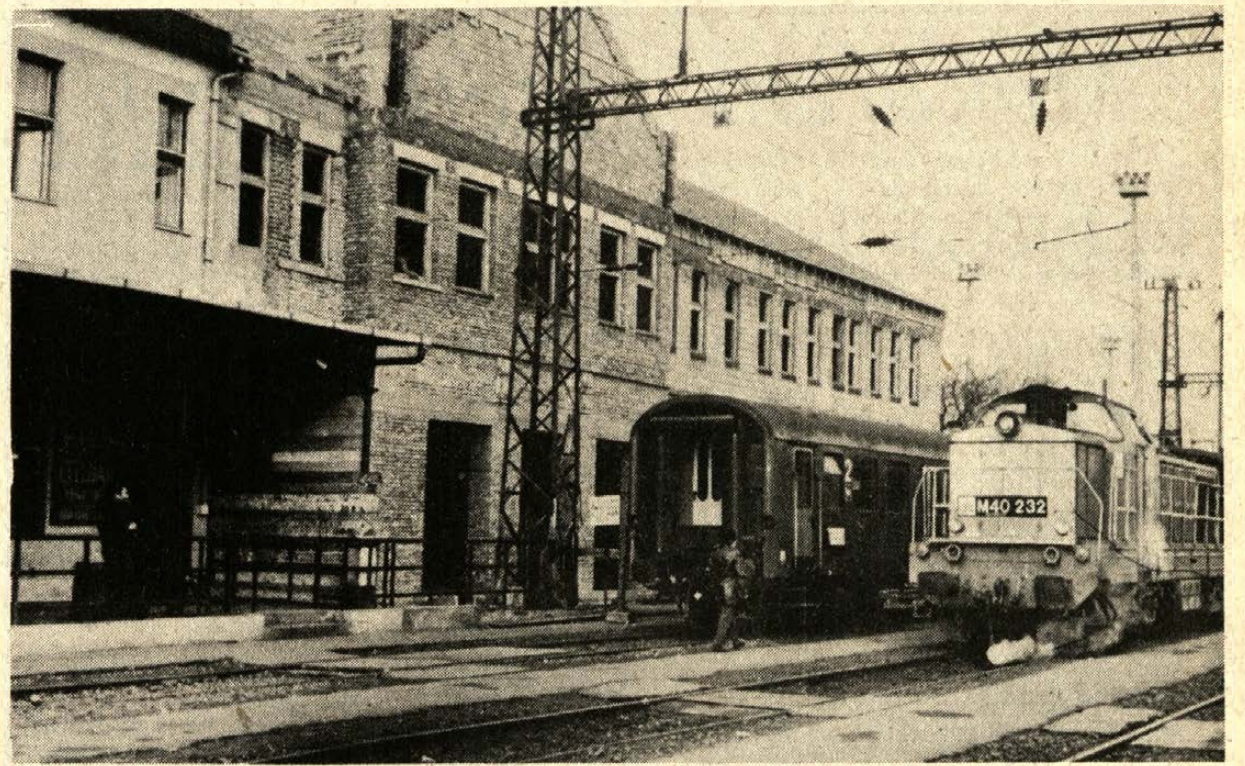
— Valóban, a dolog mindenki számára érthetetlen — mondja Gyurty József párttitkár, amikor az ülés végeztével még egy kis beszélgetésre kérem a közönség vezetőit. — Szerettük az embereket Jakab kollégát, és most megbántva érzik magukat. Azt mondják, hogy a bizalomért nem ezt a viszonyt érdemelték.

— Lehet az illetet korrekció módjára csinálni. Az életben sok út adódik az ember előtt, amerre elindulhat. Jakab Pista most zsákutcát választott — véli Mitoš Andráš.

— Felmerül a kérdés: vajon miféle képzettség kell ahhoz, hogy valaki tanácselnök lehessen? Jakab István jól végezte a munkáját brigádvezetőként. Biztosan tudta, hogy mennyi cementet kell a sódérhez keverni, ami még fontosabb, az emberekkel is megtalálta a megfelelő hangot. Lehetőségek, hogy az elnök tennivalók meghatalmát az erejét, netán a képességeit?

Felmondó levelében például két alapvető hibát is vett. Az egyik: a megyei tanácselnökhöz küldte sorait, holott választott tisztséget töltött be, tehát ügyében a tanácsülés volt illetékes. A másik: elmulasztotta kérni, hogy a tanácsnagyság ellátásától mentesítsék. Így az a furcsa helyzet állt elő, hogy Jakab István most is tanácsnag, akinek távollétét az ülésen regisztrálták. És amíg valami jogi formulát nem találunk, a továbbiakban is a hercegszántói 5-ös választókerület tanácsnagja marad. (Érdemtelenség miatt aligha lehet visszahívni.) Ha valaki otthagya egy közhivatalt — különösen úgy, mint ő, a legnagyobb rendben —, attól még nem lesz érdemtelen a tanácsnagi tisztség betöltésére.

Gál Zoltán

Megújul a kiskunhalasi vasútállomás

A vasút állomásfejlesztési programjának keretében Kiskunhalason a MÁV állomásépületét részlegesen kibővíti és teljesen felújítja. A bővítés nem kevesebb mint 18 millió forintba kerül, a teljes rekonstrukció összege pedig elérheti a 50 milliót. A vasútállomás újonnan épülő szárnyában kapnak helyet: az automata biztosítóberendezés, az új forgalmi iroda s az üzemviteli berendezések. A felújítás során bővíti a várótermet, s 200 négyzetméteres lesz az utasellátó részleg. Az állomást a vasutasnapon adják át a nagyközönségnek, s akkorra berendezik a kultúrvárótermet is. A vonatra várva itt a fiatalok olvashatnak, tanulhatnak, társasjátékkal szórakozhatnak. Az építést, a felújítást — jó minőségben — a Kunéj G. G.

NAPKÖZBEN

Narancsellátás

Beszédtema napok óta után, munkahelyen és otthon is sok családban. Az emberek értetlenül, csodálkozva kérdezik egymást: — Láttad, mennyi narancsot dobta ki a szemébe?

Nem biztos, hogy a tévé jóvoltából széles körben ismertté vált narancs-ügy a legalkalmasabb, hogy mélyreható következtetéseket vonjunk le közalaplapainkról. A csábítás azonban igen nagy. Mert a rothadó narancsok mindegyike az ellenkezőjét példázta, amire az egyes államok próbálják felkészülni, ráhangolódni ezekben a napokban.

Takarékosságra, józan számításra, eredményt hozó vállalkozásra van szükség, hogy alkalmazkodni tudjunk a változásokhoz — győzködjük magunkat. S íme: itt ez a rengeteg romlott déli gyümölcs, amit drága pénzen szállítottunk sok ezer kilométerről — hajón, kamionon — egyenesen a személtelre.

Úgy tűnik, a narancs esetében is hajlunk a szélsőséges megoldásokra. Nem tudjuk úgy kezelni az ügyet, ahogy kellene: hétköznapi, egyszerű gazdasági kérdésként. Igaz, néhány évtizeddel ezelőtt a narancs még szorosan kötődött az ünnepekhez. Mintha összetartozó fogalmak lennének. Karácsony hetében a család vett egy-két kilót, áhitattal nézgettük, szagoltuk. Mindenkinél juttott néhány gerezd belőle. Egész évre.

Akkoriban még egyszerű volt megszervezni a narancsellátást. Egy hivatalban, íróasztal mellett valaki kiszámította, hány dolgozó család van az országban. Osztott, szorozott, megrendelte azt a néhány tonnát, ami kijött, és az ügy sinen volt. Be lehetett írni a jelentésekbe: biztosítottuk az ország narancsellátását. Banán, ananász, ne adj isten kivi? Szó se esett róluk, mintha nem is léteznének. Esetleg némi aszalt füge került a boltokba. Minek bonyolítani a dolgot.

Azóta nagyot fordult a világ. A külkereskedelemben mozgékonyabb, egyre több csatorna. Am úgy tűnik, a régi bevezető-désk élnek. Valahol, valakik még mindig narancsellátásban gondolkodnak, pedig lehet, hogy már nincs is rá felhatalmazásuk. Ha ünnep, akkor legyen narancs. Zúdítsunk ide egy egész hegynyi. Hogy mibe kerül, nem érdek.

Mibe is kerül? Pontosan, azt hiszem, soha sem fogjuk meg-

tudni. A törekvés, a jószándék mindenestre látszik. Külkereskedőink igyekeztek takarékoskodni. Mint laikus, úgy képzelem, hogy járva a világot, s átérve az ország súlyos gazdasági helyzetét, amint meghallották valahol, hogy olcsó narancsot lehet kapni, azonnal lecsaptak rá. Dicséretes. Bár az összefüggés az ár és a minőség között elég régóta közzismert.

Ismét csak a régi, gyermekkori narancsok jutnak eszembe. Milyen szépek voltak, milyen mutatósak. Egy részük szemétként becsomagolva egzotikus papírba. Ha nem is első, de legálább másodosztályúak lehetnek. A most kapható narancsok látszik: a legolcsóbb tömegárú. Szinte nincs két egyforma méretű, minőségű.

Valahogy ebben mindannyiunk lebecsülését érzem. Pedig jó néhány magyar állampolgár megfordult már mondjuk a bécsi piacon — itt a szomszédságban — és tudja, hogy a déli gyümölcs is lehet különböző minőségű. A túlerett banán például sokkal olcsóbb, mint az első osztályú. Nálunk nem így van. A félbevágott, erjedő gyümölcsöt is ugyanazon az áron kínálják a boltban, mint a hibátlan.

Persze, már ahol kínálják. A városokban. Mert a kisebb településeken — narancshegyek ide vagy oda — ezen a télen se jellemző, hogy bőséges lenne a déli gyümölcs-ellátás. Eszembe jut az egyik falugyűlésen elhangzott félig tréfás, félig komoly javaslat: — Mi lenne, ha a narancsot, banánt a tehobefizetések arányában osztanánk szét a települések között? Lehet, hogy oda jutna a legtöbb, ahol eddig színt se látták?

Ha az idén már nem is, a jövőben talán el lehetne kerülni a narancsválság megismétlődését. Az első lépést megtehetnénk mondjuk azzal, hogy kitöröljük a gazdaságpolitikai szótárból ezt a csúnya kifejezést: narancsellátás. Mi lenne, ha a narancsot, a banánt, az ananászt úgy kéznélénk, mintha egyszerűen csak gyümölcsök lennének?

Talán akkor majd akad olyan kereskedő is, aki megpróbál jó minőségű árut piacra dobni. Első osztályú. Hogy az több valutájába kerülne az országunk? Nehezen hihető. Mert most alighanem a világ legrágább narancsát esszük — túlértet, félig megromolva ...

Lovas Dániel

Pályázat katonai főiskolákra

A Honvédelmi Minisztérium várja azoknak a fiúknak a jelentkezését, akik kedvet és tehetséget éreznek a katonai pályára iránt, s a Magyar Néphadsereg, illetve a BM Határőrség hivatásos tiszteiként élethivatásul választják a haza legvérese szolgálatait.

A pályázók felvételiüket kérhetik a Kossuth Lajos Katonai Főiskolára, ahol 8 fegyvernem — katonai szak — alegységparancsnokait, a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolára, ahol 15 különféle műszaki és gazdasági beosztás szakembereit, illetve a Kilián György Repülő Műszaki Főiskolára, ahol a repülőgépek és helikoptervezetőket, valamint a repülő-műszaki szakembereket képezik. A tanulmányi idő a hazai katonai főiskolákon 3 év.

A tanév szeptember elején kezdődik. A második tanulmányi évet eredményesen befejező hallgatók zászlós — a kiválóak törzszászlós — rendfokozattal hivatásos állományba kerülnek. A harmadik év végén hadnagyi, a kiválóan végzett katonák pedig rendfokozatot kapnak. A végzett hallgatók katonai üzemeltető vagy üzemben tartó üzememelői, illetve üzemgazdász diplomát kapnak, amely egyenértékű a polgári főiskolákon megszerezhető képesítéssel.

A főiskolai hallgatók teljes és ingyenes ellátást, hallgatói illetményt, tanulmányi pótlékot kapnak, térítésmentesen gépjármű-vezetői engedélyt szerezhetnek, utazási és számos egyéb kedvezményben részesülnek.

A jelentkezés feltételei: magyar állampolgárság, feddhetetlen előélet, erkölcsi, politikai megbízhatóság, egészségi alkalmasság a hivatásos katonai szolgálatra, középszintű érettségi, 23 évnél nem magasabb életkor.

Az idén is lehet jelentkezni különféle kölföldi katonai tanintézetekre, ahol magas színvonalú képzésben részesülnek 13 fegyvernem leendő szakemberei, akik öt tanulmányi évük alatt honosítható szakmérnöki diplomát szereznek. Ez egyenértékű a hazai egyetemeken megszerezhető képesítéssel.

Katonai főiskolai felvételt jelentkezőknek érettségivel nem rendelkező, de az egyéb feltételeknek megfelelő, kiváló képességű, elsősorban technikai jellegű szakmunkás képesítésű, szakmai gyakorlati rendelkező fiatalok is. Ők egyéves főiskolai előkészítő tanfolyam elvégzése után külön felvételi nélkül kezdhetik meg főiskolai tanulmányaikat.

A pályázók további felvilágosítást és jelentkezési lapot a megyei hadkiegészítő és területvédelmi — Budapest a Fővárosi Hadkiegészítő — parancsnokság pályára irányítási munkatársaitól, a középszintű tanuló iskolájuk igazgatójától, a sorkatonák parancsnokaitól kaphatnak. A kitöltött lapokat ugyanott adhatják be. A jelentkezési okmányokat március 31-ig kell megküldeni az illetékes hadkiegészítési és területvédelmi — Fővárosi Hadkiegészítő — parancsnokságnak.

A jelentkezések április hónapban egészségi alkalmassági vizsgálaton, majd júniusban a választott szaknak megfelelő katonai főiskolán felvételi vizsgán vesznek részt. Ezen pszichológiai alkalmassági vizsgálat, bizottsági beszélgetés, valamint a katonai szakhoz kapcsolódó középiskolai „közismereti” tantárgyak anyagából összeállított felmérés lesz.

Ismét a Batthyány utcából — de már nem csak a fűtésről...

Az alábbiakban jegyzőkönyvekből és levelekből idézzük. A citált sorokat nem veszedő kiiskolázások írták, hanem komoly, felelős beosztásban levő, többnyire diplomás felnőttek. Előzményként csak annyit: közismert, hogy Kecskeméten, a Batthyány utca 16—22-es, valamint 17—29-es számú épület lakói régóta fáznak, az átadás óta súlyos gondok vannak a távfűtéssel. 1987. december 9-én számunkban azt írtuk, hogy fordulat történt, rövidesen megszűnnek a gondok. Az egyik épületben a tervező módosította az adatokat, a másiknál pedig egy szivattyút fogtak kicserélni. Az optimizmus korai volt ... Az érdeklődtek újabb értekezletet hívtak össze, ahol a korábbi megbeszélések jegyzőkönyveit is idézték.

Emlékeztető: Kecskemét, 1987. január 28. (A jelenléti ív szerint január 27.)

Az Ingatlankezelő és Távfűtő Vállalat nyilatkozata: ... az elmúlt időszakban 8-10 fokkal magasabb hőmérsékletű primer vízzel fűtünk, hogy elfogadható hőmérsékletet tudjanak előállítani ...

Bácsber nyilatkozata: Amennyiben az IKTV az előremenő víz hőmérsékletét az előírt hőfokra emelné, úgy a fűtés minősége tovább javulhat.

Emlékeztető: 1987. december 17.

Sándor István és Zámori Béláné, a társasházközösségek közös képviselői: Az IKTV nyilatkozatát, miszerint a 20 fok biztosított, nem fogadják el.

OTP képviselője: ... az illetékes résztvevők az 1987. január 27-én megtartott tárgyalást követően nem tettek meg mindent a hibák kijavítására. ... a Dűtép nem végezte el a fűtésbeábrlyozást, nem javította meg az épületek Dűtép B. ajtóit.

Dűtép: A két épület fűtésbeábrlyozási kötelezettségét akkor tudja teljesíteni, ha az IKTV folyamatosan biztosítja a megfelelő paraméterű energiát.

Általános Építeltérvező Vállalat: ... az épületeket nem kell újra beábrlyozni ... az épületek fűtését folyamatos üzemi tervezték, a fűtést a felelősséget csak abban az esetben vállalja, ha azt folyamatosan üzemeltetik.

IKTV: ... az épületekbe folyamatos fűtést biztosít, szakaszos hőbetáplálással.

Közös képviselők: A lakásokban a tulajdonosok fáznak. Nem felel meg a valóságnak, hogy folyamatos fűtés van ... hanem szakaszos fűtés, hiszen ha leáll a rendszer, akkor az szakaszos.

OTP: A Bácsber ... mint szakszervező vállalat részéről megkérdőjelezhető a két épület kiviteli tervdokumentációja felülvizsgálatának alapossága, és a beruházás kivitelezése alatt a műszaki ellenőrzés mélysége.

A tervező-azzal, hogy javítási tervet szolgáltatott ... eleve elismerte tévedését.

A városi pártbizottság képviselője: A tervező, kivitelező, lebonyolító és szolgáltató-üzemeltető egymásra mutogató nyilatkozatát és magatartását, a két éve fennálló fűtéselégtelenség megoldatlanságát felháborítónak tartja. Szükségesnek látja ezen kérdésbe magasabb fórum bevonását, mely fórum nemcsak rákényszeríti az illetékeseket a megfelelő fűtés biztosítására, de felveti a felelősség kérdését is a tévedések és mulasztások elkövetőivel szemben.

A Dűtép levele az OTP-nek (1987. december 27.): Az átalakításokat követően a fűtési rendszerek beábrlyozását nem tudtuk elvégezni, mivel az IKTV a feltételeket biztosítani nem

EGYMILLIÁRD AZ ÖTLETEMBEREKNEK

Rekordszámú szabadsalom

Rekordként könyvelheti el 1987-et az Országos Tanácsmáni Hivatal: összesen 6200 szabaddalmi bejelentést nyújtottak be, 10 százalékkal többet, mint a megelőző évben.

Az önálló magyar szabaddalmi rendszer 1895-ben jött létre; az első években körülbelül háromezer találmányt jelentettek be, azóta — a mindenkori gazdasági környezettel összefüggésben kisebb-nagyobb hullámzásokkal — megkettőződött ez a szám. A mostani megelőző legsikeresebb év 1913 volt, amikor kiugróan sok, 5686 szabaddalmi bejelentést tettek.

A tavalyi rekord elsősorban annak köszönhető, hogy az utóbbi években — az egyébként kedvezőtlen közgazdasági feltételek közepette — a találmányi hivatal és más állami, illetve társadalmi szervek, elsősorban a szakszervezetek, a MTESZ, a KISZ a korábbi

hatékonyabb kezdeményezésekkel igyekeznek fellendíteni a feltalálói tevékenységet. Létrejött az országos újtási adatbank, megalakult az Újtási Szakértői Testület, szélesedett a találmányi tanfolyamok rendszere. Számos nemzetközi és hazai kiállítás, verseny, pályázatot szerveztek, illetve anyagilag támogatottak.

Az adatokból kitűnik, hogy a hazai szabaddalmi bejelentések száma dinamikusabban növekedett, mint a Magyarországon bejelentett külföldieké: míg 1986-ban 50,9, addig tavaly már 52,1 százalékkal részesedtek a szabaddalmi bejelentések között a magyar eredetűek. A részarány-növekedés egyértelműen a magánfeltalálók aktivitásának tulajdonítható.

A találmányok eredménye 1980 óta négyeszeresére nőtt, tavaly meghaladta a 11 milliárd forintot. Az 1987-ben ki-

zetett találmányi díjak összege elérte az egymillió forintot. Tavaly is, mint már évek óta a gyógyszeripar volt az egyik legaktívabb terület, de sok szabaddalmat jelentettek be a növényvédők szerek, valamint az energiahordozók célszerűbb felhasználására is. Emelkedett a hagyományos tüzeléstechnikai rendszerekhez kapcsolódó, energiatárolók megoldásokat tartalmazó, valamint a mikroprocesszoros rendszerek alkalmazásával összefüggő bejelentések száma. Előtérbe kerültek a környezetvédelemmel, ezen belül is elsősorban a szennyvíztisztítási eljárásokkal, továbbá az új növényfajtákkal kapcsolatos szabaddalmak. A logikai játékokra vonatkozó találmányok visszaestek, helyüket a készség- és képességetesztő technikai játékok foglalták el, az ezeket tartalmazó bejelentéseket főképpen magánfeltalálók tették.